

SIGNES DE PUNTUACIÓ

Coma

La coma indica una pausa menor. Es posa en els casos següents:

1. Per a separar elements (mots, frases, etc.) d'una enumeració, fora que hi hagi les conjuncions i, o, ni.

S'ha de menester un ordinador, una impressora, un mòdem i un vídeo.

Les aules no disposen d'ordinadors, projectors ni pantalles.

2. Davant i darrere d'un incís.

Maria Marsal, regidora de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, ha anunciat la inauguració d'un nou museu a la ciutat.

La Marta, la filla petita de la veïna de dalt, ha aprovat el batxillerat.

3. Abans, després, o abans i després, d'un vocatiu.

Maria, vine.

Hola, Joan.

Escolta, maca, fes-me el favor de callar!

4. Per a indicar l'elisió d'un verb.

A primer expliquen la prosa i a segon, la poesia.

El Barça ha fet tres gols i el Madrid, un.

5. Quan es duplica un element que ha estat dit abans en forma de pronom.

No ha dit quant li costarà, a l'usuari.

6. Quan es canvia de lloc un element de la frase o una oració subordinada, perquè passa a ser com un incís, i amb locucions com per tant, en canvi, és a dir, etc.

Déu té tot el poder i és el creador de totes les coses i, per tant, del dret i tot.

La Berta, quan era més petita, no menjava verdura.

Amb aquesta contesta, doncs, han donat per bo...

7. Sempre que calgui desfer alguna ambigüitat o facilitar la lectura del text.

Finançaran els projectes les àrees d'Ecologia i Medi Ambient, Economia i Finances, i Logística. [Sense l'última coma no queda ben delimitat el nom de cada àrea.]

Si no paga el rebut demà, li tallaran el corrent elèctric.

8. Entre la part entera i la part decimal en les xifres.

Aquest any les inversions han estat de 7.190.938,43 euros.

9. No es posa entre subjecte i verb ni entre verb i complements, fora que hi hagi un incís.

10. Indiquen interjeccions:

Ep, vigila que cauràs!

Jo no ho he dit, eh!

Punt

El punt indica una pausa major. Es posa en els casos següents:

1. Al final d'una frase amb sentit complet.

Demà no podré venir a la reunió.

2. Entre les hores i els minuts en les indicacions horàries.

La reunió serà a les 17.30 h a l'aula magna.

3. No es posa punt en les xifres que indiquen anys o ordre.

L'any 2000 és l'últim del segle XX.

Consulteu la pàgina 1253 de la nova Gramàtica descriptiva.

4. Tampoc no es posa punt després dels signes d'exclamació i interrogació, al final dels títols i subtítols ni en les datacions.

Hola a tothom!

Breda, 13 de juny de 2004

Punt i coma

El punt i coma indica una pausa més llarga que la de la coma i menys que la del punt (no hi ha espai abans del punt i coma). Es posa en els casos següents:

1. Quan hi ha comes i s'ha de fer una separació més important, però que no arriba a punt, o quan la relació entre una frase i una altra és més allunyada que la que expressaria una coma, però no tant com la que indicaria un punt.

Aquest apartat té un doble vessant: d'una banda, s'expliquen els objectius exposats en els mòduls didàctics; d'una altra banda, s'introdueixen els conceptes bàsics...

2. Per a separar elements d'una enumeració –que habitualment se separen amb comes– quan ja hi ha comes dins de cada element. En aquest cas, abans de l'element final, precedit per les conjuncions i, o o ni, s'hi sol posar una coma.

La professora Granyer va tenir una reunió amb el director de l'institut, Antoni Pla; la consellera delegada de l'editorial, Josefina Clarà; la vicepresidenta de l'entitat, Concepció Gratacòs, i el tutor de l'estudiant, Rafael Anton.

Dos punts

Els dos punts indiquen una certa subordinació del segon element al primer (no hi ha espai abans dels dos punts). Es posen en els casos següents:

1. Per a indicar causa, demostració, exemples, enumeracions, etc.

Aquest apartat afavoreix la comunicació entre tots els col·lectius que formen la comunitat universitària: estudiantat, professorat i personal de gestió.

Hi ha els ingredients següents: ametlles, xocolata, mantega...

No puc dir-te que tens raó: ja saps que sóc molt sincera.

2. Per a introduir citacions textuais o reproduccions en estil directe.

L'autor diu: "Tot el que he escrit al llibre és experimentat per mi mateix".

Punts suspensius

Els punts suspensius (tres i prou i sense espai entre la paraula i el punt que hi és més acostat) indiquen suspensió del pensament. Es posen en els casos següents:

1. Per a indicar que una enumeració no queda tancada.

Hem de comprar força coses: animals, plantes, objectes...

2. Per a indicar que una frase és inacabada perquè es vol donar a entendre alguna cosa, per reticència, etc.

Ells molt dir, però a l'hora de fer...

No es posen després de l'abreviatura etc., ja que tenen la mateixa funció.

Signe d'interrogació

El signe d'interrogació indica pregunta. Es posa només al final –i sense repetir-lo.

Què vols que et digui?

No s'ha de posar punt després d'un signe d'interrogació i no s'ha de deixar espai entre la paraula i el signe d'interrogació.

Signe d'admiració

El signe d'admiració indica admiració o exclamació. Es posa només al final i sense repetir-lo.

Que gran que t'has fet!

No s'ha de posar punt després d'un signe d'admiració i no s'ha de deixar espai entre la paraula i el signe d'admiració.

Guions

Els guions s'utilitzen en els casos següents:

1. Per a enclore un incís, un aclariment, un pensament, un afegitó (a vegades són intercanviables amb els parèntesis).

És conegut el cas del DDT –compost no biodegradable–, que per la gran persistència després de dècades de prohibició d'usar-lo...

2. Per a indicar les intervencions dels locutors en els diàlegs i fer les acotacions del narrador.

–Ep! –li va dir–. Oi que sí?

–És clar!

No es posa guió final davant d'un punt, especialment si és punt i a part.

Guionet

A més de final de ratlla, quan s'ha de partir un mot, el guionet es posa en els casos següents:

1. Per a separar alguns mots compostos.

Hem vingut a corre-cuita.

2. Per a separar períodes de temps i dates.

El període 1999-2005 serà d'experimentació d'aquest sistema.

3. Per a unir mots i xifres, generalment substituint una preposició i, a vegades, alguna conjunció.

Barça-València

Castella - la Manxa

S'ha de tenir en compte que, quan cada element consta d'un sol mot, no cal deixar-hi espai, mentre que, quan uneix elements formats per més d'un mot, s'ha de deixar un espai davant i darrere el guionet.

Parèntesis

Els parèntesis enclouen una informació complementària, una intercalació, un incís (a vegades són intercanviables amb els guions).

Isaac Newton (1642-1727) es va dedicar a la investigació i la reflexió científiques.

...més enllà de les catalogacions possibles d'aquestes orientacions (vegeu la taula següent).

Claudàtors

Els claudàtors (també anomenats parèntesis quadrats o rectangulars) s'utilitzen en els casos següents:

1. Per a tancar els punts suspensius que indiquen que en una transcripció o una citació s'omet un fragment.

Segons l'article 26 del títol IV de la Llei 7/1983, de 18 d'abril, de política lingüística a Catalunya, "el Consell Executiu [...] ha de crear o subvencionar centres especialment dedicats, en tot o en part, a fomentar el coneixement, l'ús i la divulgació de la llengua catalana".

Cometes dobles

Les cometes dobles es fan servir en els casos següents:

1. Per a reproduir una citació o paraules textuais d'algú.

El professor eficaç "és un ésser humà únic que ha après a fer ús [...] en l'educació d'altres persones" (Combs i altres, 1979, pàg. 31).

2. Per a indicar un significat o un èmfasi especial, un matís irònic o personal, un doble sentit, una remarca, etc.

L'absència del "meu" metge.

Aquest cap de setmana m'han "netejat" el pis.

Fan activitats per a joves "enganxats".

3. Per a indicar títols d'articles, capítols, poemes, cançons... que formen part d'un llibre, una revista, un diari, un àlbum...

El millor poema del llibre Engrunes és "Al vespre".

No es fan servir per als noms propis d'empreses o altres entitats.

Van contractar l'empresa Servei a Casa Ara Mateix.